

Nr. 2/3(113)

Bazūne

Latvijas Neredzīgo bibliotēkas avīzīte
par notikumiem bibliotēkas dzīvē

2021. gada 1. marts

KOREKCIJAS UN JAUNUMI

Gunta Bite

Avīzītes «Bazūne» redaktore

Neskatoties uz valstī noteiktajiem ierobežojumiem un ārkārtas stāvokli, Latvijas Neredzīgo bibliotēkā darbi kūsāt kūsā. Darbinieki jau iemācījušie strādāt attālināti, tajā pašā laikā nodrošinot darbu nepārtrauktību un lasītāju vēlmju ievērošanu. Tomēr šāds darba režīms ir ieviesis vairākas korekcijas bibliotēkas darbībā un pakalpojumos, jo tie ir atkarīgi no esošo darbinieku kapacitātes un pieejamības. Pirmkārt, redaktora slimības dēļ šis «Bazūne» numurs apvieno februāra un marta izdevumus. Otrkārt, ņemot vērā to, ka bibliotēka izdod informatīvo materiālu «Gaisma», kas tiek publicēts arī žurnālā «Rosme», kurā apkopota visa informācija ar anotācijām par jaunākajām reproducētajām grāmatām, tad bibliotēka ir nolēmusi turpmāk neizdot informatīvo katalogu «Jaunie Vāki».

Atgādinām, ka no 12. janvāra Latvijas Neredzīgo bibliotēka klātienē apkalpo TIKAI tos lasītājus, kuri rezervējuši grāmatas un ar kuriem bibliotēkas darbinieki iepriekš sazinājušies un vienojušies par ierašanās laiku. Apmeklējot bibliotēku, OBLIGĀTI jālieto sejas maska.

Nedaudz par šajā numurā apkopotiem rakstiem.

Februārī lasītāji, kuri apmeklējuši bibliotēku klātienē, varēja iepazīties ar jauno Lasītāju apkalpošanas nodaļas vadītāju Gidu Zepkāni. Aicinājām Gidu uzrakstīt savu daba ceļu līdz mūsu bibliotēkai, ko viņa arī izdarīja rakstā «Visinteresantākā profesija».

Savukārt Ieva Jēkabsone veica interesantu apkopojumu ar datiem par 2020. gada reproducētajām grāmatām, kuras visvairāk lasītāji bija lasījuši pandēmijas laikā no 2020. gada marta līdz 2021. gada janvārim. Par to lasiet rakstā «Pandēmijas laikā lasītākās grāmatas». Mums bija svarīgi noskaidrot, kādas grāmatas lasītājiem palīdzējušas līdz šim pārvarēt noteiktos pulcēšanās ierobežojumus.

Rubrikā «Ieskats grāmatā» Braila raksta redaktors Edijs Fuksis publicējis savas pārdomas par tikko iznākušo grāmatu Braila rakstā «Belašs jeb Vilcienā lasāmā grāmata» un aicina lasītājus dalīties atmiņās par padomju laiku, uzrakstot par to «Bazūnei».

Tuvojas pavasaris. Tāpēc jo intensīvāk ikviens no mums cer uz situācijas pozitīvu pavērsienu, lai atkal mēs visi varētu atgriezties ierastās sliedēs un tikties klātienē vienam ar otru, ar autoriem vai brīvi svinēt Lieldienas. Pagaidām tās ir cerības, tāpēc turpināsim lietot maskas, lai pasargātu sevi un cilvēkus sev blakus.

AUDIO MĀCĪBU GRĀMATAS

Latvijas Neredzīgo bibliotēka attīsta savus pakalpojumus un paplašina mērķauditoriju, atbilstoši Autortiesību likumā 22.¹ pantā noteiktajiem kritērijiem, nodrošinot ar informāciju pielāgotā formātā ne tikai cilvēkus ar redzes traucējumiem, bet arī personas ar citādām lasīšanas grūtībām. Par citādām lasīšanas grūtībām uzskatāmi arī valodas sistēmas traucējumi, t.sk., disleksija.

Lai palīdzētu atvieglot mācību procesu bērniem ar lasīšanas grūtībām, bibliotēka 2020. gadā ir uzsākusi jauna pakalpojuma izstrādi — mācību grāmatu pārveidi pielāgotā formātā. Šādu pielāgotu elektronisko mācību literatūru būs iespējams lasīt/at-

skaņot ar datora, planšetdatora, viedtālruna vai specializēto iekārtu palīdzību. Šādu grāmatu lasīšana nodrošinās pilnvērtīgu mācību procesu bērniem ar disleksiju.

Izveidojot jaunus bibliotēkas ārējās apkalpošanas punktus un attīstot sadarbību ar publiskajām bibliotēkām, ir palielinājies pieprasījums pēc pielāgotās literatūras, tādēļ bibliotēka 2020. gadā palielinājusi pielāgotās literatūras — grāmatu palielinātajā drukā un audiogrāmatu tiražēšanas apjomu. Ar Kultūras ministrijas papildfinansējumu tika nodrošināta izejmateriālu iegāde, kā arī tehnikas iegāde mācību literatūras skenēšanai un elektroniskai apstrādei.

PANDĒMIJAS LAIKĀ LASĪTĀKĀS GRĀMATAS

Ieva Jēkabsons

bibliotekāre-sociālo mediju speciāliste

Lai arī pandēmija ieviesa lielas izmaiņas lasītāju apkalpošanas kārtībā, bibliotēkā darbs turpinājās. Šajā laikā mēs strādājām gan klātienē, ievērojot visus drošības pasākumus, gan attālināti, lai saviem lasītājiem dotu iespēju pielāgotā formātā lasīt jaunāko un aktuālāko literatūru.

Piedāvājam jums ieskatīties pandēmijas laikā (no 2020. gada marta līdz 2021. gada janvārim) bibliotēkā reproducēto lasītāko grāmatu TOP3.

Lasītākā pandēmijas laikā reproducētā **audiogrāmata** bija Keitas Mortones «Ezera māja». Šis romāns aizved lasītājus uz pievilcīgu Anglijas nostūri un ievilina sena ģimenes noslēpuma atšķetināšanā. Topa otrajā vietā ierindojās Lūsindas Railijas romāns «Eņģeļu koks» — aizraujošs stāsts

par seniem ģimenes noslēpumiem un aizmirstiem pagātnes notikumiem. Savukārt godpilno trešo vietu ieņēma Anitas Bormanones grāmata «Kā var aizmirst...», kuru lasot var uzzināt, kā 20. un 30. gados dzīvoja Latvijas bagātnieki, ko darīja valsts ierēdņi, kad alga nebija vēl saņemta, kā ceļoja un kādus iesaņķus ļaudis atveda no ārzemēm.

Lasītākā pandēmijas laikā reproducētā grāmata **Braila rakstā** bija Daniela Penaka detektīvromāns «Feja ar karabīni». Romāna darbība norisinās Parīzē, tajā attēlota izmeklēšana, kas noved pie visnotaļ negaidīta risinājuma. Otrajā vietā bija Maijas Krekles romāns «Melanholiskais valsis», kurā atainota latviešu inteliģences dzīve pagājušā gadsimta sākumā. Tā lappusēs sastopam Raini un Aspaziju, Poruku, Blaumani, Virzu. Tomēr stāstījuma centrā ir Emīla Dārziņa dzīves ceļš, kurā tiek zau-

dēta gan mīlestība, gan draudzība, gan arī sacerētā mūzika. Bet TOP3 noslēdza Sabīnes Košeļevas stāstu krājums «Vien-
tulības ministrija». Krājumā apkopoti 10 stāsti par to, kas jau no laika gala gan vieno, gan šķir visus cilvēkus, proti, vien-
tulību.

Lasītākā reproducētā grāmata **palieli-
nātā drukā** bija Janas Egles stāstu krā-
jums «Dzimšanas diena», kas pieejams
arī audioformātā. Šajā krājumā apkopoti
astoņi stāsti par sievietes dzīvi atšķirīgos
dzīves posmos un dažādu apstākļu ietek-
mē. Otrajā vietā — Anatolija Danilāna un

Pētera Struberga «Dakteri un šamaņi». Grāmatā abi autori diskutē par tradicio-
nālo un netradicionālo medicīnu, zinātnis-
kajām ārstniecības metodēm un tautas
dziedniecību. Savukārt trešajā vietā ierin-
dojās Epu Nuotio detektīvromāns «Vīra-
mātes zobs», kurā aizrautīgā augu pazi-
nēja, dzīvespriecīgā kartogrāfe Elēna Leh-
de iejūtas izmeklētājas lomā.

Paldies lasītājiem, ka esat kopā ar
mums. Lai mums visiem veiksmīgs un
labu grāmatu pilns 2021. gads! Tiekamies
bibliotēkā, pagaidām vēl divu metru dis-
tancē!

JO GRĀMATAS IR JĀLASA

Ilona Laicāne

Balvu filiālbibliotēkas vadītāja

Es nenoliedzu ārkārtas situācijas izslu-
dināšanas svarīgumu un vajadzību, kad
visā valstī tika noteikti pastiprināti dro-
šības pasākumi, lai mazinātu cilvēku pul-
cēšanos un palīdzētu novērst veselības
aprūpes sistēmas pārslodzi. Mums visiem
ir grūti, katram sava bēda šķiet svarīgāka:
skolēnu attālinātās mācības, ziemas zāba-
ku iegāde, liegta tuvinieku apciemošana
un vēl, un vēl... Šoreiz rakstīšu par grā-
matām.

Kad pērnā gada decembra beigās
bibliotēkām bija jāpārtrauc jebkādu doku-
mentu izsniegšana, Balvu filiālbibliotēkā
tika sasniegts rekords. Vienas dienas laikā
tika sagatavotas un lasītājiem gan sazva-
not un izsniegt klātienē, gan pa pastu
izsūtītas desmitiem audiogrāmatu paci-
ņas. Noteikti bija lasītāji, kuri brīnījās, kā-
pēc atnācis ārpuskārtas sūtījums, jo ie-
priekšējais nav vēl noklausīts. Bet atstāt
savus čaklākos audiogrāmatu klausītājus
bez «garīgās maizes» es nespēju. Grāma-

ta palīdz pārciest šo nedrošo laiku, jo ir
zinātniski pierādīts, ka lasīšana uzlabo ve-
selību. Grāmatu lasīšana ir izklaide un at-
pūta vienā reizē. Vēl viens ieguvums ir
koncentrēšanās spēja un uzmanības notu-
rēšana. Lasīšana palīdz palielināt vārdu
krājumu, arī runas veids kļūst izteiksmī-
gāks un interesantāks. Lasītais spēj mūs
padarīt gudrākus. Lasot grāmatas, mums
ir unikāla iespēja apceļot visu pasauli.

12. janvārī atvērās bibliotēkas durvis.
Lai arī ne ierastā veidā, atsākusies grāma-
tu apmaiņa. Ir gūta laba pieredze pava-
sara ārkārtējās situācijas laikā, kad mēs
spējam nodrošināt pilnībā drošu, bezkon-
takta grāmatu izsniegšanu. Šobrīd darba
ir ļoti daudz, jo sarakstīšanās un sazvanī-
šanās ar apmeklētājiem prasa laiku. Ļoti
gribas atgriezties ikdienas dzīvē. Taču ir
patiesš gandarījums, ja izdodas cilvēkam
sagādāt prieku. Uz tikšanos bibliotēkā!

Ko patreiz lasu es pati? Sērena Sveis-
trupa nežēlīgo detektīvromānu «Kastaņu
vīrs», savukārt rindā uz lasīšanu gaida
Silvijas Brices grāmata «Baigās piezīmes»
par tulkotāja darba garoziņu.

VISINTERESANTĀKĀ PROFESIJA

Gida Zepkāne

Lasītāju apkalpošanas nodaļas vadītāja

Lasīt iemācījos pati, jo pieaugušajiem nebija laika man lasīt, tāpēc daudz laika pavadīju pētot ābeci, kamēr zīmējumos sāku apjaust sakarības, kas palīdzēja sākt burtot. Ar literatūru esmu saistīta kopš vidusskolas, jo mācījos literatūras novirzienu klasē. Pasitprināti lasījām grāmatas, apmeklējām mākslas izstādes un teātra izrādes, bet pēc tam rakstījām esejas un recenzijas par redzēto. Profesijas izvēle aizvien vēl kavējās. Zināju vienīgi to, ka negribēju kļūt par skolotāju. Pilnīga nejaušība aizveda mani uz Rīgas Kultūras darbinieku tehnikumu, kur ieraudzīju afišu ar aicinājumu mācīties par bibliotekāru. «Tas taču ir tieši tas, ko es gribu!» un es beidzot ar atvieglojumu izvēlējos savu nākotnes profesiju.

Tehnikuma praksi izgāju Rīgas 1. bibliotēkā (tagad Rīgas Centrālā bibliotēka). Tur guvu pirmo pieredzi bibliotekārajā darbā un pirmo nopietno rūdījumu, jo prasības darbiniekiem bija ļoti augstas. Jau prakses laikā sāku uz pusslodzi strādāt bibliotēkā un, praksei beidzoties, paralēli mācībām turpināju darbu turpat. Dinamiskais darbs nostiprināja manu pārliecību, ka profesijas izvēle bijusi pareiza. Ļoti aizrāva lasītāju sarežģītie pieprasījumi, jo tad varēju pētīt dažādus informācijas avotus, kas deva stimulu interesēties par dažādām jomām arī ikdienā. Šis darbs neļāva iesūnot, jo visu laiku mani uzmundrināja vienas tehnikuma pasniedzējas vārdi, ka labam bibliotekāram ir jābūt solīti priekšā savam lasītājam.

Tomēr pēc vairākiem bibliotēkā nostrādātiem gadiem sāka šķist, ka īstā dzīve aizplūst man garām — tur aiz lielajiem bibliotēkas logiem. Šo pārdomu iespaidā izlēmu

aiziet no bibliotēkas uz Rīgas Filharmoniju par skolu koncertu administratori.

Tas bija pilnīgi atšķirīgs darbs. Organizēju filharmonijas mākslinieku koncertus Latvijas skolās. Mans lielākais guvums šajā laikā bija tas, ka apmeklēju un iepazinu gandrīz visus Latvijas novadus. Labi nodevēja arī bibliotekāres darbā iegūtās saskarsmes prasmes.

Taču no šī darba arī aizgāju, jo kļuva apgrūtināti vadīt dzīvi autobusā un viesnīcās. Tajā dzīves posmā izmēģināju arī vēl citus darbus — šuvu Latvijas valsts karogus «Daiļradē», palīdzēju vīram tirdzniecībā un stāvēju aiz letes mūsu pārtikas veikalā un nodarbojos ar dažādiem lauku saimniecības darbiem, taču aizvien izteiktāk izjutu to, ka ļoti pietrūkst informācijas.

Laimīga sagādīšanās mani saveda ar bijušo kolēģi, kura ieminējās, ka bibliotēka meklē darbinieku. «Tas taču ir tieši tas, ko es gribu!» — ar prieku atgriezos savā iepriekšējā darba vietā. Šajā laikā pārmaiņas bija skārušas visu — cita valsts iekārta, mainījusies sabiedrība un arī bibliotēka kļuvusi citādāka. Bija sācies arī jauns manas dzīves posms, šoreiz jau Rīgas Tautas bibliotēku apvienības 1. bibliotēkā. Strādāju pie lasītāju apkalpošanas. Atkal bija ātrums, spriedze un milzīgs informācijas daudzums. Saprātu, ka ir jāpapildina savas zināšanas un jāsakārto jau esošās, tādēļ iestājos Latvijas Universitātē studēt bibliotēkzinātni. Mācību maksa sagādāja grūtības, tāpēc, lai risinātu šo problēmu, paralēli pamatdarbam publiskajā bibliotēkā, iestājos darbā arī Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliogrāfijas institūtā. Veicu ierakstus analītiskas datubāzē. Mani glāba tas, ka varēju iet uz institūtu ļoti agri no rīta un arī palikt vēl vakaros, jo svarīgi bija veikt atbilstošu

ierakstu skaitu, bet laikam, kad tie tiek veikti, nozīmes nebija. Kaut arī ļoti patika darbs Bibliogrāfijas institūtā, tomēr, kad bija jāizlemj — no kura darba atteikties, tad palikt izvēlējos publiskajā bibliotēkā.

Drīz pēc tam man piedāvāja uzņemties filiālbibliotēkas vadību. Ilgi nedomāju un piekritu, jo tas likās interesanti strādāt ar savu kolektīvu un šajā amatā jau varēju izmantot augstskolā iegūtās zināšanas. Šī man bija ļoti interesanta pieredze — attiecības kolektīvā, jaunās grāmatas, pasākumi lasītājiem, tikšanās ar interesantiem cilvēkiem, tas viss tik aizraujoši! Pēc dažiem gadiem sekoja nākamais izaicinājums — metodisks ar krājumu saistītajos jautājumos. Manā pārziņā bija visu Rīgas Centrālās bibliotēkas filiālbibliotēku, kā arī ārējo apkalpošanas punktu krājumu atbilstība visiem likumiem un noteikumiem. Darbs saistījās ar dažādu metodisko līdzekļu un instrukciju par darba procesiem izstrādi. Daudz konsultēju kolēģus, piedalījos inventarizācijās, ja bija nepieciešama palīdzība arī palīdzēju atlasīt grāmatas norakstīšanai un piedalījos krājuma komplektēšanā, apmācīju jaunus kolēģus. Šajā laikā sāku arī pedagoģisko darbību. Iesākums bija dalība starptautiskā projektā, kas norisinājās Ieslodzījuma vietu pārvaldes Brasas cietumā. Tur projekta ietvaros tika organizēta jauna cietuma bibliotēka un apmācīti 4 ieslodzītie darbam bibliotēkā. Kopā ar vēl dažām kolēģēm tiem mācījām bibliotēkā darba pamatus, lai ieslodzītie turpmāk savā bibliotēkā varētu strādāt paši.

Drīz pēc tam iesaistījos jaunas profesionālās pilnveides programmas (akreditēta un licencēta) izveidē Latvijas Nacionālās bibliotēkas Kompetenču attīstības centrā. Tagad atbilstoši Latvijas kvalifikācijas 3. profesionālās kvalifikācijas līmenim, Latvijas Nacionālajā bibliotēkā ir iespēja iegūt profesionālo kvalifikāciju «Bibliotekārs». Te es sastapos ar brīnišķīgiem cilvēkiem gan pasniedzējiem,

gan studentiem no visas Latvijas. Nodarbībās studenti varēja dalīties ar savu pieredzi, ja pieredzes nebija — ar savu personīgo viedokli. Šajās nodarbībās man nostiprinājās pārliecība, ka bibliotekāra profesija ir visinteresantākā un mūsu misija ir nest gaismu un sniegt cilvēkiem prieku!

Šajā laikā nāca piedāvājums pildīt Bibliotēku dienesta vadītājas pienākumus. Kā dienesta vadītājai, nācās aptvert pilnīgi visas bibliotēkas darbības jomas — lasītāju apkalpošanas, krājuma organizēšanas jautājumi, risināt visdažādākās problēmsituācijas, apspriest funkcionālos plānojumus, piedalīties personāla, juridisko, tehnisko, izdevējdarbības un saimniecisko jautājumu risināšanā. Taču aiz visādiem dokumentiem un instrukcijām, likumiem un noteikumiem, sēdēm un darba grupām man bija zudusi saikne ar lasītāju.

Kāda semināra laikā Latvijas Neredzīgo bibliotēkā aizdomājos, ka šajā bibliotēkā ir jūtami izteiktāka bibliotēkāra darba misija, nekā iepriekš apmeklētajās bibliotēkās. Svētīgs darbs te tiek darīts! Līdztekus tradicionālajiem bibliotēkārjiem pakalpojumiem, te tiek drukātas Braila raksta grāmatas, grāmatas vieglajā valodā, palielinātajā drukā, ieskaņotas audiogrāmatas un periodisko izdevumu raksti — tas viss tiek radīts šajā bibliotēkā, lai prieks sasniegtu arī tos visus cilvēkus, kuriem ir redzes vai uztveres grūtības. Ikviens lasītājs tiek apkalpots īpaši, vēlmes uzklautas un vajadzības rūpīgi izpildītas, līdz ar to arī lasītāju un bibliotekāru savstarpējās attiecības ir ļoti draudzīgas un uzticībā balstītas. Te atklājās interesantas darba formas un pakalpojumu daudzveidība, un tas viss bija man vēl neiepazīts un nepieredzēts bibliotēkārājā darbā. Varēja just, ka darbs šeit jau vadības līmenī tiek vadīts viedī, ar cieņu un lielu atbildību pret darbiniekiem un lasītājiem, lai nodrošinātu visu procesu nepārtrauktību. Kā rezultātā arī paši darbinieki tālāk dalās šajā sirsnīgumā un labestībā ar

saviem lasītājiem. Kolektīvā bija vērojama prasme ieklausīties otrā cilvēkā, kas mūsdienā sabiedrībā ir reti sastopama, atsaucība un savstarpējais atbalsts — tas viss atstāja uz mani neizdzēšamu iespaidu.

Šis sajūtas, kā dzirksteles iekrita man sirdī un nepārstāja gruzdēt. Laiks gāja, bet

dzirksteles gruzdēja un... sludinājums par vakanci Latvijas Neredzīgo bibliotēkā lika man nopietni apdomāt darba vietas maiņu. Galīgais lēmums nenāca viegli, bet, jo vairāk es domāju, jo lielāka man kļuva pārliecība, ka «Tas ir tieši tas, ko es gribu!».

Uz tikšanos bibliotēkā!

IESKATS GRĀMATĀ

PIERADUMS VAI NEGRIBĒŠANA DARĪT CITĀDĀK

Edijs Fuksis

BRN atbildīgais redaktors

Kas gan var būt labāks par to, kā ieslīgt atmiņās par sen pagājušo skolas laiku, kad bezrūpība bija pāri malām un vienīgā problēma bija tā, ka krustmāte ar vecomammu lika darbadienu vakaros būt savās mājās!

Mūsdienās pirmais telefons bērniem? Dažam labam bērnam pat *Samsung Galaxy S2!* Vienkārši apbrīnojami! Kādreiz vispopulārākais telefons bija *Nokia 3310*, kas bija izturīgāks par dažu labu ķieģeli un baterija turējās dienām ilgi.

Skolā mācījās ar dažiem biedriem, kas mācēja kaut ko iemainīt, sliktāku pret labāku, lai tik parādītu savu varenību. Vislabāk to varēja novērot sākumskolā. Man personīgi situācija nebija tik nožēlojama, taču skatoties uz notiekošo bija vēlme to nepieļaut, kas dažkārt arī izdevās. Protais, ka pusaudža gados darīju blēņas, taču nekad nebija doma kādu «apčakarēt» un baudīt slavas mirkli. Diemžēl arī mūsdienās daudzi par normu uzskata mobingu, varaskāri, ātras naudas ieguvu utt. Tā vien šķiet, ka tās ir pagājušā gadsimta paliekas, kad izjuka Padomju Savienība un iestājās posms, kad mūsu valstī valdīja haoss. Kad iestājāties Eiropas Savienībā,

šķita, ka būs savādāk, taču izrādās, ka daudzi nespēj izmainīt savu domāšanu, un mēģina dzīvot kā toreiz, jo savādāk nespēj.

Jūs jautāsit kāpēc tādas pārdomas? Drīzumā pie lasītājiem nonāks grāmata Braila rakstā «Belašs jeb Vilcienā lasāma grāmata», kurai biju atbildīgais redaktors. Tad, lūk, pabeidzot darbu pie šīs grāmatas es ieslīgu pārdomās. Kas cilvēkus mudina rīkoties ar vecajām metodēm: pieradums vai negribēšana darīt citādāk? Par grāmatu un tās autoru ar interesantu nosaukumu «TR Notārs» īsumā aprakstīti grāmatas anotācijā:

«TR NOTĀRS (alias Lauris Vanags) trollis, buržuis, sīkrāpnieks. Līdz 40 gadu vecumam rakstījis tikai skaitļus, bet tad iekodis blogošanas saldajā auglī un vairs nespējis apstāties. Īpašas pazīmes: liela galva, dižs prātiņš, mutē smalka valodiņa.

Grāmatu ar kārdinošo nosaukumu «Belašs jeb Vilcienā lasāma grāmata» droši varat lasīt arī citos transportlīdzekļos, vienīgi jāuzmanās: ka tik nepabraucat garām savai pieturai. Un pat tad nenožēlosiet!

Savā īsprozas krājumā TR Notārs piedāvā varen pikantu ēdienkarti. Stāstu varoņi ir varoņi galvenokārt literāriskā nozīmē. Taču tiem piemīt vai nu ģenētisks nezāles dzīvīgums, vai arī aerodroma cie-

nīgs domu planējums. Mūsu paradoksālās dzīves vērojumus autors iecepis tik sulīgi kraukšķīgā valodas apvalkā, ka ikviens drosmīgas literatūras gardēdis lūpas vien aplaizīs. Un pirkstus, lai steidzīgi pāršķirtu nākamo lappusi.

Labu apetīti, biedri!»

Ja analizējam grāmatu «Belašs jeb Vilcienā lasāma grāmata», tad šeit ir atspoguļots iepriekšminētais dzīvesveids, proti, mūsdienas deviņdesmito gadu mērcē ar padomju domāšanu. Ja priekšnieks, tad direktors, bet melno darbu dara padotie, ja gribi gūt ienākumus, tad jāmāk blatot, jāmāk citus izrīkot utml.

Vēl šajā grāmatā, manuprāt, dominē alkas pēc brīvības un varenības, pat īsti nezinot, kas ir normāla, brīva dzīve. Liels akcents šajos stāstos tiek likts uz grādīgiem dzērieniem un alkām pēc seksa. Šķiet, ka grāmatas varoņi dzīvo daudzos aizspriedumos, piemēram, ka daudzas lietas ir kārtojamas šmaucoties, kādam kaut ko iesmērējot vai arī padarot otru par sliktu, galvenais, lai pašam būtu tāda kā līdera sajūta, kaut gan bieži vien tas, kas ir baigais boss, patiesībā ir parasts mahinators. Diemžēl arī mūsdienās ir cilvēki, kas vēlas, lai viņu ietekme būtu galvenā. Tas daudzkārt ir redzams politikā, uzņēmējdarbībā, dažkārt pašvaldībās un tamlīdzīgi.

Lūk tipisks citāts no stāsta, kas ilustrē iepriekš rakstīto.

«Ainara biedrs lupatu biznesā bija kāds Ēriks, kurš teicās strādājam par mākslinieku kinostudijā. Tā bija gandrīz patiesība. Ar iesmērēšanas metodi izslīdējis cauri Mākslas akadēmijai, viņš tiešām bija iekārtojies kinostudijā par noformētāju. Realitātē tas nozīmēja rekvizitora asistentu, kuram jāskraida pa veikaliem un jāmeklē visādi lēti štrunti, ko «ielikt kadrā». Ar mākslu, kā redzams, tam bija visai maz sakara, toties daudz brīva laika gan un

maģiskais kinošņika statuss, kas komplektā ar izteiksmīgu muldēšanu par saviem titāniskajiem veikumiem kino un tēlotājas mākslas pasaulē Ērikam nodrošināja neapstrīdamu autoritāti zināmās pumpainu un garmatainu studentu aprindās. Daudzi viņu padevīgi dēvēja noslēpumainā vārdā guru.

Andelēt var godīgi, bet var ar «rozīnīti». Būdami radoši cilvēki, nevis rutīnas vergi, Ainars un Ēriks deva priekšroku otrajam variantam. Kādēļ pārdot importa džinsus vienkārši ar nelielu uzcenojumu, ja tos var gareniski sadalīt pa starām, glīti iepakot divos maisiņos, pārdot kā divus pārus un normāli uzvārties?

Tā nu abi mahinatori aiziet, teiksim, pie resnā Jankas, kas plēšas divos darbos, un piedāvā superīgus «firmas džinsus».

— A pielaikot var?

— Tu ko! Oriģināls iepakojums. Attaisīsi tās bikses jau skaitās lietotas. Tu pats gribētu pirkt džinsus, ko jau kādi pieci purni pielaikojusi?

— Nē.

— Nu redzi nu! Un tas token ir tavs izmērs, zub daju.

— Nezinu, nezinu. Tagad daudzi fufeli tirgo.

— Kāds tev fufelis, vecīt!? Iedegas Ēriks. Ainars no Andronkuļa ņēma. Sev. Bet neievēroja, ka izmērs par lielu. Citādi nepārdotu. Un ielāgo Ainars ir godavīrs, fufeli nekad nedzenā!

— Nu labi! Dod šurp!

Citreiz tika likts lietā vecais labais triks ar vienas botas pārdošanu. Tajos laikos stilīgi sporta apavi bija reta, dārga un ļoti kārota prece.

Rīgā bija ne tikai caurstaigājamas sētas un nami, bet arī lieli caurstaigājami komunālie dzīvokļi. Tu iedod klientam vienu botu («paraugu») ķīlā, bet ar naudu par veselu pāri ieej «dzīvoklī» pēc otras «čības» un nozūdi uz neatgriešanos.

Ainaram patika vēl saldākas «rozīnītes».

Kreisā bota bija veiksmīgi iesmērēta vienam studentam no perifērijas, kas par šo pirkumu samaksāja visu naudu, ko vecāki bija atsūtījuši semestrim, un pēc stundas nīkšanas kāpņu telpā vēl kādu laiku veltīja Rīgas komunaļņiku plānojuma izpētei un kontaktiem ar tā kontingentu.

Labās kājas botu Ainars nolēma iepārdot tam pašam Jankam, kurš jau reiz bija aplaimots ar vienstaras džinsiem. Simetrijai.»

Kā Ainaram izgāja ar «biznesu», būs jālasa grāmatā. Tomēr iesaku to lasīt

tiem, kuriem ir laba humora izjūta un kam nav sveši, dažkārt, vulgāri izteikumi, jo šajos stāstos autors daudzas situācijas ir spēcīgi sakāpinājis. Dažos tēlos diemžēl varu saskatīt vienu otru savu paziņu.

Ja ieintriģēju, tad izlasiet šo grāmatu, kas Braila rakstā ietilpst trijos sējumos. Pēc tam atrakstiet uz «Bazūnes» redakciju kādus atgadījumus vai notikumus tā atsauc jums atmiņā no padomju laika! Varbūt paši esat iekrituši līdzīgu «biznesmeņu» lamatās vai atceraties kādu interesantu preču iegūšanas veidu.

ATPŪTAS BRĪŽIEM

Atsākam publicēt liepājnieka Gunara Gūžas oriģinālmīklas. Pēdējās viņa mīklas atradīsiet 2020. gada «Bazūnes» augusta numurā. Atgādinām: lai atminētu Gunara mīklas jādōmā «ārpus rāmjiem». Bieži vien atbilde slēpjas jau mīklas formulējumā. Gaidīsim jūsu atsauksmes par autora izdomu un piedāvātajām mīklām.

- Kas kopīgs kalējam un vistai.
- Kam sit pa ādu, lai būtu lustīgāka dancošana.
- Ar ko atšķiras valdnieks no galdnieka.
- Kāds Emīls no abām pusēm vienāds.

- Kādas dabas parādības var piedzīvot darot blēņas.
- Tiem ir īsas kājas, no tiem aug garāks deguns un no tiem ausis kust.
- Kāds skaistums no abām pusēm vienāds.
- Kādā stabā cilvēki dzīvo.
- Pa kādu sētu tramvajs brauc.
- Ko saka bēgļi no Āfrikas, pārpeldējuši Vidusjūru un sasnieguši Itālijas krastmalu.

Bazūne

**Latvijas Neredzīgo
bibliotēkas
bezmaksas avīzīte**

Izdota Braila raksta nodaļā. Iznāk reizi mēnesī.
Redaktore Gunta Bite.

E-pasts: gunta.bite@neredzigobiblioteka.lv

Mājaslapa: www.neredzigobiblioteka.lv sadaļā Jaunieguvumi

Tāl. 67522131

Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Par publikācijām atbildīgi paši autori.